הפנימית נאכלת והחיצונה נשרפת וכל

שלא נעשית בכל אלו הנכנם לשם אין

חייב עליה: מינטמא בעזרה ונעלמה

ממנו מומאה וזכור את המקדש נעלם

הימנו מקדש וזכור המומאה נעלם ממנו זה

וזה והשתחוה או ששהה בכדי השתחואה

או בא לו בארוכה חייב בקצרה פמור זו

היא מצות עשה שבמקדש שאין חייבין

עליה ואיזו היא מצות עשה שבנדה

שחייבין עליה ביהיה משמש עם המהורה

ואמרה לו נממאתי ופירש מיד חייב מפני

שיציאתו הנאה לו כביאתו: יּרבי אליעזר •

אומר יהשרץ ונעלם ממנו על העלם שרץ

חייב ואינו חייב על העלם מקדש יירבי

עקיבא אומר יונעלם ממנו והוא ממא על

העלם מומאה חייב ואינו חייב על העלם

מקדש ∘ר' ישמעאל אומר יונעלם יונעלם מקדש סר'

שתי פעמים ילחייב על העלם מומאה ועל

העלם מקדש: גבו׳ יאמר רב פפא לאביי

שתים שהן ארבע שתים שהן שש הויין

ידיעות המומאה תחלה וסוף ידיעות

הקודש תחלה וסוף ידיעות מקדש תחלה

וסוף ולמעמיך תמני הויין דהא איכא

מומאה דקודש ומומאה דמקדש תחלה

וסוף הא לא קשיא שם מומאה אחת היא

מכל מקום שית הויין אמר רב פפא לעולם

תמני הויין ארבעי קמייתא דלא מייתן

ליה לידי קרבן לא קא חשיב ארבעה

בתרייתא דמייתן ליה לידי קרבן קא חשיב

ואיכא דאמרי אמר רב פפא לעולם תמני

הויין וארבעי קמייתא דליתנהו בכל התורה

כולה קא חשיב ארבעי בתרייתא דאיתנהו

בכל התורה כולה לא קא חשיב בעי רב

פפא נעלמו ממנו הלכות מומאה מהו

או ששהה כדי השתחואה. בגמרא [מו:] מפרש שיעורא: או שבא לו

לא שהה תחלה. ושיעורין הללו הלכה

למשה מסיני הם במי שנטמא בתור

העזרה: בקלרה פטור. היכא דלא

השתחוה ולא שהה: זו היא. טומאה

שאירעה לו בתוך עזרה: זו היא

מלות עשה שבמקדש. דיש כחן מלות

עשה וישלחו מן המחנה וגו' וכל טמא

לנפש (במדבר ה): שאין חייבין עליה.

בית דין פר בהוראה ולא כהן משיח

כדמפרש בגמרא [יו:]: ואיוו היא מלות

עשה שבנדה כו'. איידי דתנא בהוריות

(דף ח:) אין חייבין על עשה שבמקדש

אבל חייבין על עשה שבנדה קתני

הכא איזו היא מצות עשה שבמקדש

ואיוו היא שבנדה: היה משמש עם

הטהורה. היינו דומיא דעשה שבמקדש

שאירעה לו הטומאה משבא בהיתר

לידי כניסה: ואמרה לו נטמאתי.

עכשיו ופירש מיד בקושי האבר: **חייב.** אלא יעמוד בלא דישה עד

שימות האבר ויפרוש בלא קושי וזהו

עשה ובגמרא ט יליף לה: השרץ ונעלם.

או בנבלת שרך טמא ונעלם ממנו

(ויקרא ה): ר' עקיבא אומר כו'.

בגמרה י מפרש מחי בינייהו: גבו' ה"ג

אמר רב פפא לעולם חמני הויין

וארבעי בתרייתא דמייתן ליה לידי

קרבן קחשיב כו'. ידיעות אחרונות

מודיעות אותו שחטא. ואית דגרסי

ארבעי קמייתא דמייתן ליה לידי קרבן

קא חשיב ואין נראה לי דא"כ מאי

איכא דאמרי אם מפני שנוי הטעם

אין דרך הש"ס לומר כן ולא ישאל

אחריו מאי בינייהו: ארבעי בתרייתא.

ידיעות שבסוף איתנהו בכל התורה

שאין אדם מביא חטאת אא״כ

נודע לו שחטא: ארבעי קמייסא.

ידיעות שבתחלה: ליתנהו בכל

המורה. שהאוכל חלב בשוגג אפילו

לא נודע לו על חתיכה זו מעולם שהיא חלב ולאחר אכילה נודע לו

חייב: נעלמו ממנו הלכום טומאה.

כשנגע בשרץ וידע שנגע בשרץ אבל

אינו יודע שהוא טמא: אי שרך מטמא.

כגון הלב והלטאה שדומין ללפרדע

וסבור שאינו מטמא: זיל קרי בי רב

הוא. תינוקות של בית רבן קורין

החולד והעכבר והלב [ויקרא יא] הלכך אין זו העלמה ויש כאן ידיעה בתחלה וכשאכל את הקדש נעלמה ממנו

נגיעה ראשונה יש כאן ידיעה בתחלה

והעלם אחריה ולכשיודע לו בסוף

יהא חייב: ידיעה היא. ידיעה

תורה אור השלם ו. או נפש אשר תגע ַּבְּל דָּבָר טְמֵא אוֹ בְּכָל דָּבָר טְמֵא אוֹ בְנִבְלַת חַיָּה טְמֵאָה אוֹ בנבלת בהמה טמאה או בָּנְבְלַת שֶׁרֶץ טְמֵא וְגָעְלַם מִמֶּנוּ וְהוּא טָמֵא וְאָשֵׁם:

2. אוֹ כִּי יִנֵּע בְּטָמְאַת אָדָם לְכל טֻמְאָתוֹ אֲשֶׁר יטמא בה ונעלם ממנו

3. ככל אשר אני מראה אוֹתְךּ אֵת תַּבְנִית הַפִּשְׁבְּן וְאֵת תַּבְנִית כָּל כֵּלְיוֹ וְכֵן וְאֵת תַּבְנִית כָּל כֵּלִיוֹ וְכֵן שמות כה ט תעשו:

הגהות הב"ח (**ה)** תום' ד"ה או וכו' וכשנגע ידע שנגע בשרז :ולא נזכר

גליון הש"ם גמ' שיציאתו הנאה לו ע"ב ד"ה ופליגא דרבא:

מוסף רש"י על העלם שרץ. שנטמל יידע ובשעה שנכנס נעלם ממנו טומאה, חייב (נדה בח:). ואינו חייב על העלם מקדש. אס כשנכנס למקדש זכור לטומאה ונעלם ממנו מהדש ונכנס. שאינו סבור שוה מקדש וכשילא נזכר, פטור (שם). ידיעת בית

רבו. שלמד בבית רבו

רבינו חננאל (המשך) הפרק ואמר לא צריכא הפרק האמה לא בהיכא לרבי דבעי ידיעה בתחלה ומחייב על העלם מקדש כמו שפירשנו למעלה. ועלתה בתיקו. הא דר׳ ישמעאל ור׳ עקיבא ורבי מפורש בראש הפרק הראשון: מתני' אחד נכנס לעזרה ואחד נכנס לתוספת העזרה שאין מוסיפין על העיר ועל העזרות אלא במלך י ובנביא ובאורים ותומים ובסנהדרין של שבעים ואחד ובשתי תודות ושיר וכו': מנהני מילי אמר . אני מראה אותך וגו׳

א) מלת את מיותרת ואולי חסר כאן ול"ל גם המקרא

ארבעי קמייתא דלא מייתי ליה לידי קרבן בו'. זאת הגירסא פנימית וחילונה מפרש בגמרא [טו:]: ונאכלת ונשרפת נמי מפרש עיקר וכן נראה לקונטרס אע"פ שפ"ה בריש מסכת שבת בגמרא [מו:]: **נעמא בעורה.** וידע שנטמא: **השחחוה**. בהעלם זה: (דף ג. ושם) הנהו דאתו לידי חיוב חטאת קחשיב דהיינו העקירות לא קשים מידי דהתם מיירי בזה עוקר וזה מניח ובהנחה אין המניח בארוכה. שיצא לו דרך ארוכה שיש קצרה הימנו לנאת: חייב. ואפיי

יכול לבח לידי חיוב חטחת חבל העוקר היה יכול לבא לידי חיוב חטאת אם היה גומר הולאה אבל הכא בידיעה ראשונה לא נתחייב

זיל קרי בי רב הוא. והוי כמו שיש כאו ידיעה שהיה לו לשאול כיון שדבר זה ידוע לתינוקות אבל שרך דמטמא בכעדשה דבסמוך אין ידוע אלא לתלמידים וא"ת תיפוק ליה דידע בבית רבו כשלמד דלב מטמא וי"ל בשלא למד אלא ראה שהעולם נזהרים ולא ידע באיזה א"נ למד ולא הבין בין לב ללפרדע מעולם ועוד יש לפרש זיל קרי בי רב הוא כלומר הרי ע"כ למד בבית רבו שלב כתיב בפרשה ובתינוק שנשבה ליכא לאוקומה

ידע בשעת נגיעה שנגע בשרץ:

היכי דמי אילימא דלא ידע אי שרץ ממא אי צפרדע ממא זיל קרי בי רב הוא לעולם דידע במומאת שרץ וכגון דנגע בכערשה ולא ידע כערשה אי מטמא אי לא מטמא מאי כיון דידע דמטמא שרץ בעולם ידיעה היא או דלמא כיון דכעדשה לא ידע אי מטמא אי לא מטמא העלמה היא התיקו בען רבי ירמיה בן בבל שעלה לארץ ישראל ונעלם ממנו מקום מקדש מהו אליבא דמאן אי אליבא דרבי עקיבא דבעי ידיעה בתחלה הא לא מחייב על העלם מקדש אי אליבא דרבי ישמעאל דמחייב על העלם מקדש הא לא בעי ידיעה בתחלה לא צריכא "אליבא דרבי דבעי ידיעה בתחלה ומחייב על העלם מקדש ואמר ידיעת בית רבו שמה ידיעה מאי כיון דידע דאיכא מקדש בעולם ידיעה היא או דלמא כיון דמקומו לא ידע ליה העלמה היא התיקו: אחד הנכנס לעזרה וכו': מנא הני מילי אמר רב שימי בר חייא דאמר קרא יככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו

בתחלה יש כאן: העלמה היא. ואין כאן ידיעה בתחלה: בן בבל. שיודע שיש מקדש בירושלים אבל אין יודע מקומו מהו איכא ידיעה בתחלה או דלמא הא דחנן נעלם ממנו מקדש במי שהכיר בו כבר קאמר: הא לא בעי ידיעה בסחלה. כדאמרינן בשילהי פירקין (דף יט:): אליבא דרבי. דאמר בשמעתא קמייתא בפרקין קמא (דף ד.) דבעי ידיעה בתחלה ומחייב על העלם מקדש: ידיעה היא. למיהוי ידיעה בתחלה: או דלמא כיון דמקומו לא נודע לו. מעולם אין כאן ידיעה בתחלה. ולא דמי לידיעת בית רבו דטומאה דאילו התם למד שהשרץ מטמא וכשנגע בו ידע שנגע בשרץ אבל לא נוכר לו להכיר שהוא טמא בנגיעה זו התם קאמרינן כיון שלמד שהנוגע בשרץ טמא וזה ידע כשנגע אין זה העלם אבל זה לא ידע מקום מקדש מימיו אין כאן ידיעת בית רבו: מה"מ. דבעינן כל הני לחוספת עזרה:

ובידיעה האחרונה נתחייב:

כיון שיודע דחד מינייהו מטמח: רגעלם ממנו מקום מקדש מהו. לפי מה שפי דחשיב ידיעה מה שהיה לו לשאול לריך לפרש דבומן הזה מיירי שאין מלוי לישאל היכן מקומו ומ"מ נקט בן בבל לפי שבני א"י רגילין להכיר יותר ויש תימה אמאי לא חשיב בכך ונעלם מכלל דידע כמו ונעלמה מעיני כל חי (איוב כח) דגבי תורה: אן דלמא כיון דמקומו לא ידע ליה העלמה היא. פי׳ בקונטרס דלה

דמי לידיעת בית רבו דהתם ידע ששרן מטמא וכשנגע (א) בשרן לא נזכר לו שלמד שיהא טמא בנגיעה זו משמע דלא הויא ידיעת בית רבו ידיעה אא״כ ידע בשעת נגיעה שנגע בשרץ ולעיל בפ"ק (דף ה.) דפריך ומי איכא דלית ליה ידיעת בית רבו ומשני משכחת לה בתינוק שנשבה בין הנכרים ה"מ לשנויי כגון שלא

שאין

ה א מיי׳ פ״ג מהל' ביאת מקדש הל' כא כב כג מהלכות שגגות הלכה (ב) ג:

ב מיי׳ פ״ד מהל׳ איסור ביאה הלכה יא סמג לאויו סי' קפה סעיף ד: ד ג מיי' פי"א מהל' שגגות

הלי א והלי ב: חדה מיי עם הלי ב:

רבינו חננאל

ומקשי רב פפא והא שש ידיעות הן. ידיעת מקדש ונעלם ממנו שהוא . נודע לו הרי שתי ידיעות. וכז ידע שזה בשר קדש י. ונעלם ממנו שהוא קדש ואכלו ואח״כ נודע לו שהיה קדש הרי שתי ידיעות. ושתים בטומאה ידע שזה שרץ או מת או נבלה וכיוצא בהן ונגע בהן ונעלם ממנו הטמאה ונכנס למקדש או אכל בשר (שרץ) [קדש] ואחרי כן נודעה לו הטומאה הרי שש ידיעות. אמאי תני שתים שהז ארבע. ואמרי שינ בי ביין ליה ולטעמיך תמני הוויין. שתים בטומאת קדש ושתים בטומאת מקדש. - , היא. כלומר בין בקדש . ביז במקדש ידיעות שרץ היא הטומאה הראשונה בזה ובזה אחת היא. לפיכך לא צריך. מכל מקום שית הויין אמאי תני ארבע. והדר ביה תמני הויין וארבע ידיעתא דליתנהו בכל קמיית' . התורה קא חשיב. דלא אשכחנן ידיעה דכתיבא בתורה אלא אחרי החטא בנרתיב ונודעה החטאת אשר חטא עליה וגו' וכתיב נמי או הודע אליו חטאתו אשר חטא. והני ידיעות דבתר החטא כיון דמפרשי באורייתא לא אצטריך למתננהי. כי אצטריך להני קמייתא דלא כתיבי אי נמי ידיעתא בתרייתא דמייתן ליה לידי קרבן. כדכתיב ונודעה . החטאת והקריבו הקהל את קרבנו שעירת עזים קא חשיב. אבל ידיעתא קמייתא דלא מייתן ליה לידי קרבן דהא לא ידע ליה דחטא אמאי מייתי הלכך לא חשיב להו: בעי רב פפא ידע ידע] דבכעדשה מן השרץ מטמא אי לא. ונגע בו למקדש או אכל קדש למקוש או אכל קוש ואח״כ נודע לו דכעדשה מטמא מאי. ונעלם קרינא ביה וחייב אי לא. ועלתה בתיקו: בעיא דר' ירמיה במי שנעלם ממנו המקדש אליבא דר׳ ישמעאל ור׳ עקיבא מפורשת חלוקתם בהעלם מקדש בסוף זה